

Ipsos Strategic Marketing

Izveštaj

STAV PREMA SMRTNOJ KAZNI

Pripremljeno za: Udruženje građana "Srbija protiv smrtne kazne"

Septembar 2017

SADRŽAJ

Metodologija	3
Glavni nalazi	4
Kako čitati tabele	5
Rezultati	7
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? (procenti)	8
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? (procenti)	9
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? (apsolutne vrednosti)	10
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? (opredeljeni).....	11
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? (opredeljeni).....	12
Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? - POREĐENJE između talasa (u odnosu na total)	13
Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtno kazne? - POREĐENJE između talasa (u odnosu na prethodni talas).....	14
Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtno kazne - POREĐENJE između talasa Baza: Ukupna ciljna populacija.....	15

METODOLOGIJA

Realizacija:	Terensko istraživanje sprovedeno u periodu od 16 – 21. 09. 2017.
Uzorački okvir:	Populacija Srbije (bez Kosmeta) 18+
Veličina uzorka:	1050 ispitanika
Tip uzorka:	Troetafni slučajni reprezentativni stratifikovani uzorak Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mesta Jedinica druge etape: Domaćinstva (SRSWoR – slučajnim korakom) Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva (Kish tablice)
Tip istraživanja:	Omnibus, terenski upitnik prosečne dužine 45 minuta
Mesta istraživanja:	67 opština iz Srbije, 127 mesnih zajednica, gradske, prigradske i seoske životne sredine
Poststratifikacija:	Po polu, godinama i regionu
Greška:	±1.45% za pojave sa incidencom od 5% ±2.86% za pojave sa incidencom od 25% ±3.31% za pojave sa incidencom od 50% (<i>marginalna greška</i>)

GLAVNI NALAZI

- **Malo preko polovine građana Srbije podržava smrtnu kaznu (54%), dok svaki četvrti građanin ističe da u našem zakonodavstvu ne treba da postoji smrtna kazna (24%). Pored toga, svaki peti građanin je neodlučan po pitanju smrtne kazne (22%).**
  - Među građanima Srbije koji podržavaju smrtnu kaznu, nešto je više onih koji odlučno podržavaju ovakvu vrstu kaznene mere (Odlučno sam za smrtnu kaznu – 30%), u odnosu na građane koji imaju nešto umereniji stav (Više sam za smrtnu kaznu nego protiv – 24%).
  - S druge strane, među građanima Srbije koji se protive smrtnoj kazni gotovo je isti procenat onih koji se odlučno protive ovakvoj vrsti kazne (12%) i onih građana koji se nešto manje odlučno protive smrtnoj kazni (13%).
- **Kada je reč o demografskim i drugim karakteristikama stanovništva, primećuju se određene razlike u stavu prema smrtnoj kazni u odnosu na starost, nivo obrazovanja, kao i region u kome građani žive.**
  - Građani koji imaju preko 60 godina se u nešto manjoj meri protive smrtnoj kazni (18% naspram 24% koliko iznosi prosek za sve građane).
  - Građani sa završenom višom ili visokom školom imaju znatno negativniji stav prema pitanju smrtne kazne, u odnosu na građane sa niskim obrazovanjem. Među obrazovanim građanima Srbije se registruje značajno viši procenat građana koji ističu da su protiv smrtne kazne (32%), u odnosu na građane sa niskim obrazovanjem (18%).
  - Takođe, građani iz Beograda imaju negativniji stav po pitanju smrtne kazne u odnosu na građane iz ostalih regiona, a pre svega u odnosu na građane koji žive u Šumadiji i Zapadnoj Srbiji (33% u Beogradu, naspram 15% u Šumadiji i Zapadnoj Srbiji).
- **Poredeći rezultate ovog talasa istraživanja sa prethodnim talasom (septembar 2016. godine), može se uočiti da razlika gotovo nema. Primetna je slaba tendencija pada podrške smrtnoj kazni (58% u septembru 2016. godine, naspram 54% u septembru 2017. godine) ali ova razlika nije statistički značajna, te će biti važno pratiti kako će se situacija razvijati u narednom periodu.**
- **Posmatrajući sve raspoložive podatke o stavu prema uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo Srbije (od marta 2007. do septembra 2017. godine), može se uočiti trend povećanja podrške smrtnoj kazni.**
  - Tako je 2007. godine trećina građana Srbije iskazala podržavajući stav prema smrtnoj kazni (33%). Broj građana koji podržavaju uvođenje smrtne kazne je u periodu između 2008. godine i 2012. godine bio na nivou od oko 40%, dok se od 2013. godine na ovamo beleži još jedan porast podrške, pa tako trenutno malo preko polovine građana Srbije podržava smrtnu kaznu (54%).
  - S druge strane, procenat građana koji su protiv smrtne kazne je u nešto većoj meri varirao od godine do godine, ali se i u ovde može reći da je do 2012. godine bio na nivou oko 40% (između 35% i 44%). Od tada uz povremene skokove procenat građana koji su protiv smrtne kazne se postepeno smanjivao, da bi danas protiv smrtne kazne bila svega jedna četvrtina građana Srbije (24%).

KAKO ČITATI TABELE

Obrazovanje-poslednja ZAVRŠENA škola:

	Total	Pol		Tip naselja	
		Muški	Ženski	Grad	Drugo
N	1198	599	599	704	494
sig		0.00		0.00	
Bez škole	1.8	2	2	1	2
1 do 7 razreda osnovne škole	5.1	4	6	3	8
Osnovna škola (svih 8 razreda)	19.4	17	22	14	27
Jednogodišnja ili dvogodišnja stručna škola	1.3	1	2	1	1
Trogodišnja stručna škola za zanimanja	11.8	15	9	10	14
Četverogodišnja stručna škola za zanimanja	40.4	41	39	44	35
Gimnazija	4.6	4	6	6	3
Viša škola, prvi stepen fakulteta	6.3	8	5	7	5
Fakultet, akademija, visoka škola	8.8	8	10	12	4
Magistratura	0.3	0	0	1	
Doktorat	0.2	0		0	0
Total		100%			

- Naslov govori o varijabli čije su relativne frekvence date u tabeli.
- U prvoj koloni **Total** su dati procenti za svaku kategoriju tabelirane varijable.
- Svaka sledeća **kolona** predstavlja procenete date varijable u okviru neke subpopulacije.
- Red označen sa **N** označava veličinu baze, tj. kolika je veličina (pod)uzorka na kome su izračunati procenti.
- Red sa oznakom **sig**, predstavlja značajnost Hi-kvadrat statistika posmatrane varijable i varijable iz kolona. Ako je hi-kvadrat značajan, značajnost je napisana belim slovima.
- Poslednji red table **100%** govori o tome da se sve vrednosti u svakoj od kolona sabiraju do 100, tj. da su dati kolonski procenti.

Iznad proseka			Ne odstupa	Ispod proseka		
0.01	0.05	0.10		0.10	0.05	0.01

Ćelije table su ofarbane u plavo, tj. crveno, ako je vrednost u njima značajno iznad, tj. ispod proseka. Koriste se dve nijanse plave, odnosno crvene boje, za dva nivoa značajnosti: svetlija nijansa za odstupanja značajna na nivou 0.05, a tamnije nijanse plave i crvene za nivo značajnosti od 0.01.

Primer tumačenja podatka iz table (strukture obrazovanja):

- Značajnost hi-kvadrata (značajnost oba hi-kvadrat statistika je manja od 0.01) nam govori da je distribucija obrazovanja po polu tj. po tipu naselja značajno drugačija.
- Kada se pogledaju ćelije table onda se vidi da ima značajno više muškaraca sa trogodišnjom stručnom školom za zanimanja na nivou značajnosti 0.05 (u celom uzorku ispitanika sa ovim tipom obrazovanja ima 11.8%, a među muškarcima 15%). Takođe, žena sa ovom vrstom škole ima značajno manje (na nivou 0.05) 9%.
- Ispitanika sa fakultetom, akademijom, visokom školom u gradu ima značajno (nivo 0.01) više nego u celoj populaciji tj. 12%, kao što ih u negradskoj sredini ima značajno manje (isti nivo značajnosti od 0.01) tj. 4%.

Na skali od 1 do 5 ocenite opšte stanje u zemlji

	Total	Pol	
		Muški	Ženski
N	1013	500	513
sig		0.13	
ocena 1	23.1	23	23
ocena 2	35.3	37	34
Sum -	58.4	59	57
ocena 3	35.1	35	36
Sum +	4.9	5	4
ocena 4	3.9	4	4
ocena 5	1.0	1	1
Odbija da odgovori	0.5	1	0
Ne zna	1.0	0	2
Total		100%	
Mean	2.23	2.24	2.23

- Ako tabelirane varijabla predstavlja ocenu ispitanika na nekoj skali onda su dodata još 3 reda
- Red označen sa **Sum -** predstavlja sumu procenata na negativnim ocenama.
- Red označen sa **Sum +** predstavlja sumu procenata na pozitivnim ocenama.
- Ispod ocena nalaze se ostali nespecifični odgovori ispitanika.
- Red označen sa **Mean** predstavlja aritmetičku sredinu datih ocena.

Koje sve marke poznajete?

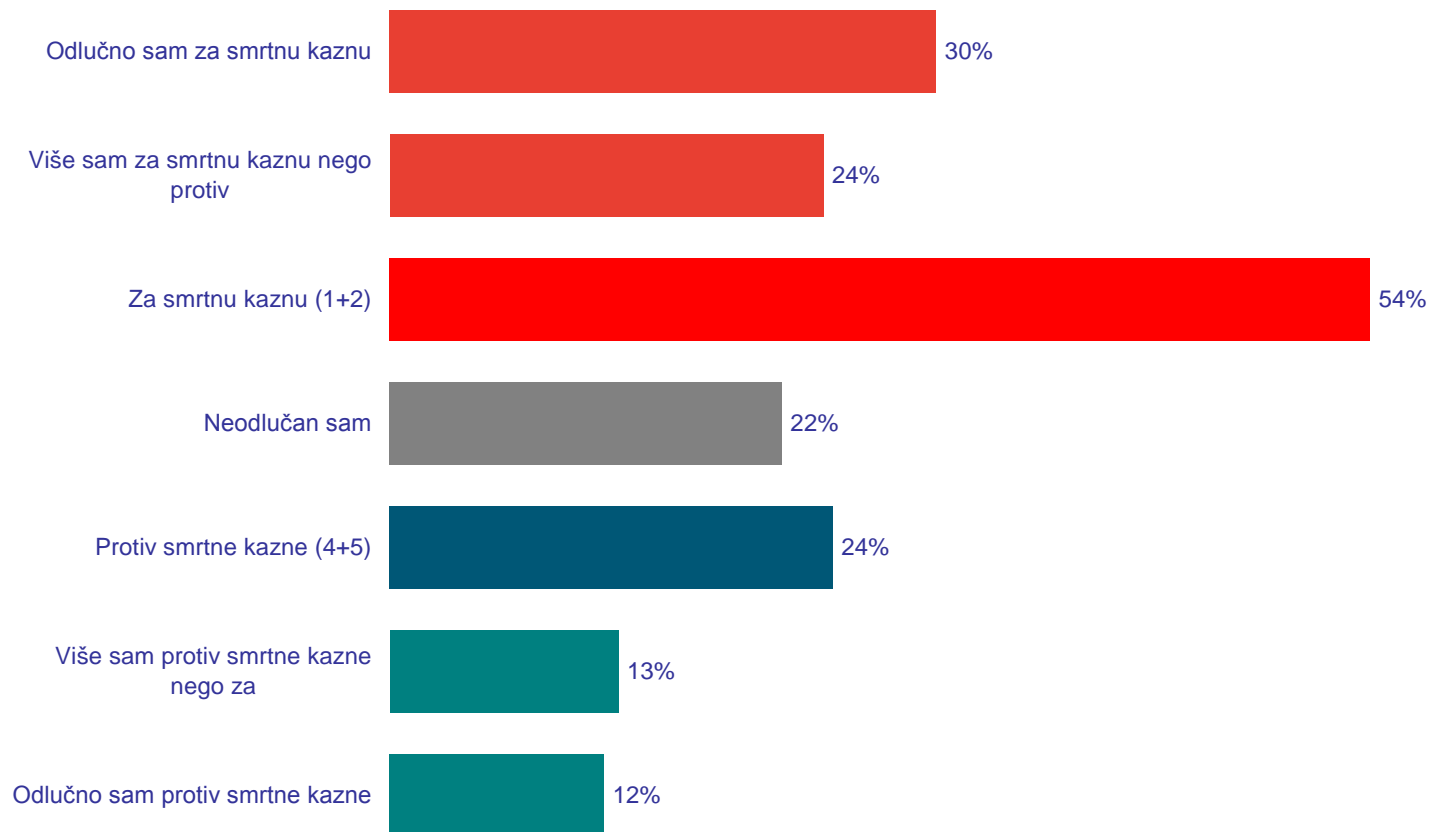
	Total	Tip naselja	
		Grad	Drugo
N	502	302	200
Brend C	97.8	98	98
Brend A	93.2	95	91
Brend D	39.1	41	36
Brend B	22.3	26	17
Brend E	22.1	19	27
Drugo	20.9	26	14
Ne znam ni jednu	0.2	0	

- Kada su u pitanju multipli odgovori (ispitanik je u mogućnosti da odgovori sa više validnih odgovora, modaliteta) podaci u ćelijama predstavljaju procenat (sub)populacije koja spominje, tj. odgovara potvrdno na dati modalitet.
- Primetite da nedostaje red 100% to je zato što se ovi procenti ne sabiraju do 100.

REZULTATI

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (procenti)

Baza: Ukupna ciljna populacija

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (procenti)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Pol		Starost				Obrazovanje			Region				Tip naselja	
		Muški	Ženski	18 - 29	30 - 44	45 - 59	60 +	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	Beograd	Vojvodina	Šumadija i Zapadna	Južna i Istočna	Grad	Selo
N	1050	509	541	219	297	244	290	279	572	199	218	249	260	205	638	412
Odlučno sam za smrtnu kaznu	30	32	28	30	25	34	32	33	32	20	20	29	35	41	29	31
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	24	23	25	23	26	23	23	26	23	23	22	20	28	25	24	23
Za smrtnu kaznu (1+2)	54	55	53	53	51	57	55	59	56	43	43	49	63	66	54	55
Neodlučan sam	22	21	23	19	20	20	27	23	20	25	25	22	22	17	21	22
Protiv smrtne kazne (4+5)	24	25	24	28	29	23	18	18	25	32	33	29	15	17	25	23
Više sam protiv smrtne kazne nego za	13	13	12	14	15	11	11	11	12	16	19	14	8	10	13	13
Odlučno sam protiv smrtne kazne	12	12	12	15	14	11	8	7	13	16	14	15	7	7	13	10
Total										100%						

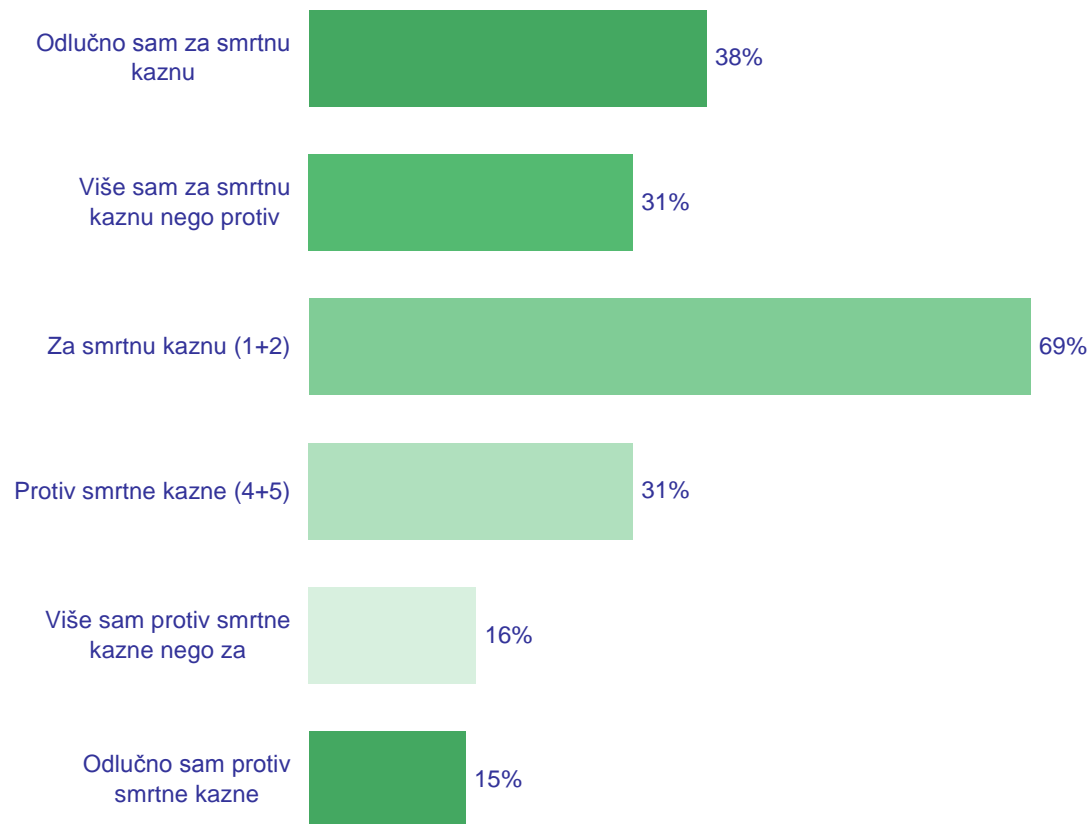
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (*apsolutne vrednosti*)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Pol		Starost				Obrazovanje			Region				Tip naselja	
		Muški	Ženski	18 - 29	30 - 44	45 - 59	60 +	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	Beograd	Vojvodina	Šumadija i Zapadna	Južna i Istočna	Grad	Selo
N	1050	509	541	219	297	244	290	279	572	199	218	249	260	205	638	412
Odlučno sam za smrtnu kaznu	316	162	154	65	74	84	93	92	184	40	45	72	91	84	186	130
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	251	117	135	51	79	56	66	72	134	45	48	50	73	51	156	96
Za smrtnu kaznu (1+2)	567	279	288	116	152	140	159	164	318	85	93	122	164	135	341	226
Neodlučan sam	227	105	122	41	59	49	78	65	112	50	54	55	58	34	136	91
Protiv smrtne kazne (4+5)	256	126	130	61	86	55	53	50	143	63	71	72	38	36	161	95
Više sam protiv smrtne kazne nego za	132	66	66	30	44	28	31	30	69	32	41	34	20	21	80	52
Odlučno sam protiv smrtne kazne	124	60	64	32	43	27	22	19	73	31	30	38	19	14	81	43

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (opredeljeni)

Baza: opredeljeni (82% od ciljne populacije)

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (opredeljeni)

Baza: opredeljeni (78% od ciljane populacije)

	Total	Pol		Starost				Obrazovanje			Region				Tip naselja			
		Muški	Ženski	18 - 29	30 - 44	45 - 59	60 +	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	Beograd	Vojvodina	Šumadija i Zapadna	Južna i Istočna	Grad	Selo		
N	823	404	419	177	239	195	211	214	461	148	164	194	202	170	502	321		
Odlučno sam za smrtnu kaznu	38	40	37	37	31	43	44	43	40	27	27	37	45	49	37	40		
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	31	29	32	29	33	29	31	34	29	30	29	26	36	30	31	30		
Za smrtnu kaznu (1+2)	69	69	69	65	64	72	75	77	69	57	57	63	81	79	68	70		
Protiv smrtne kazne (4+5)	31	31	31	35	36	28	25	23	31	43	43	37	19	21	32	30		
Više sam protiv smrtne kazne nego za	16	16	16	17	18	14	14	14	15	22	25	18	10	13	16	16		
Odlučno sam protiv smrtne kazne	15	15	15	18	18	14	11	9	16	21	18	19	9	8	16	13		
Total								100%										

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne?
 - POREĐENJE između talasa (u odnosu na total)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Talas											
		Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013	Septembar 2014	Septembar 2015	Septembar 2016	Septembar 2017
N	12470	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006	1000	1033	1051	1050
Odlučno sam za smrtnu kaznu	22.8	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3	27.9	24.1	31.0	30.1
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	21.3	15.3	18.1	16.9	18	21.3	19.3	17.9	24.9	26	27.3	26.6	23.9
Za smrtnu kaznu (1+2)	44.1	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39	45.1	54	51.4	57.5	54.0
Neodlučan sam	20.0	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23	21.2	22.9	16.9	18.3	21.6
Protiv smrtne kazne (4+5)	34.7	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43	38	33.7	23.1	31.7	24.2	24.4
Više sam protiv smrtne kazne nego za	14.7	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3	12.1	11.9	12.8	12.6
Odlučno sam protiv smrtne kazne	20.0	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4	11	19.8	11.4	11.8
Ne zna-odbija	1.3	4.7	5.6	1.4	1.4	2.5	0.1	0	0	0	0	0	0

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne?
 - POREĐENJE između talasa (u odnosu na prethodni talas)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Talas											
		Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013	Septembar 2014	Septembar 2015	Septembar 2016	Septembar 2017
N	12470	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006	1000	1033	1051	1050
Odlučno sam za smrtnu kaznu	22.8	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3	27.9	24.1	31.0	30.1
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	21.3	15.3	18.1	16.9	18	21.3	19.3	17.9	24.9	26	27.3	26.6	23.9
Za smrtnu kaznu (1+2)	44.1	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39	45.1	54	51.4	57.5	54.0
Neodlučan sam	20.0	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23	21.2	22.9	16.9	18.3	21.6
Protiv smrtne kazne (4+5)	34.7	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43	38	33.7	23.1	31.7	24.2	24.4
Više sam protiv smrtne kazne nego za	14.7	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3	12.1	11.9	12.8	12.6
Odlučno sam protiv smrtne kazne	20.0	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4	11	19.8	11.4	11.8
Ne zna-odbija	1.3	4.7	5.6	1.4	1.4	2.5	0.1	0	0	0	0	0	0

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne - POREĐENJE između talasa

Baza: Ukupna ciljna populacija

